

## Abonamentele

## Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 2 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună  
mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 3 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 7 fl., 1 an 14 fl.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 fr.,  $\frac{1}{2}$  an 20 fr., 1 an 40 fr.

# TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,  
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,  
și timbru de 30 cr.

## Redacțiunea și Administrațiunea:

Sibiu, strada Căminăriei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.  
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 12 Februarie st. v.

„Viitorul“ face în numărul del. 8/20 Februarie o propunere, asupra căreia ne simțim datorii a trage luarea aminte a cetitorilor noștri și a cercurilor politice române în genere.

Ar fi după părerea emisă în „Viitorul“ oportun să se întrunească aderenți ai deosebitelor partide române în o conferință și să încerce încă odată a stabili bazele unei acțiuni comune.

Și noi suntem de părere, că după toate cele ce s'au petrecut în timpul din urmă o asemenea încercare, ar pute să fie oportună. Pozițiunea noastră e însă astfel, încât nu ne putem pronunța nici pentru, nici contra propunerii făcute în „Viitorul“.

„Viitorul“ este organ autorizat al unui cerc de oameni politici, care s'au unit între dinșii asupra unei comune linii de conduită; scim dar' ori trebuie cel puțin să presupunem, că ceea-ce se dice în „Viitorul“, se dice în numele acestui cerc, cu aprobarea lui.

„Tribuna“ nu este organ autorizat al nimenui, ci are numai menirea de a exprima vederile și dorințele împărtășite de cei mai mulți Români. Ori-cari ar fi dar' părerile oamenilor, cari au înțirire directă asupra redacțiunii „Tribunei“, aceste nu-i angagează nici chiar pe ei înșiși, căci a luat angajamentul de a merge totdeauna cu curentul general. Ceea-ce se spune prin coloanele „Tribunei“ nu are decât autoritatea, pe care o dă aprobarea publică.

Ne pronunțăm dar' pentru oportunitatea conferinței propuse de „Viitorul“, numai însă fiindcă credem, că această părere e împărtășită de toate cercurile noastre politice. Îndată-ce am ave ocaziune să ne încredințăm, că suntem în eroare, vom renunța de a mai susține părerea noastră.

De aceea ne și mărginim a pune în vederea publicului român propunerea făcută, rămânând să ne lămurim încetul cu încetul asupra impresiunii, pe care o va produce asupra cercurilor noastre politice.

Pentru-ca această impresiune să se poată accentua cât mai curând, ar fi de dorit, ca „Viitorul“ să se pronunțe mai explicit asupra motivelor, ce militează pentru conferință, asupra foloaselor urmărite prin întrunirea ei, asupra locului de întrunire și asupra modului de a determina membrii ei.

Dacă cercurile reprezentate prin „Viitorul“ sunt în adevăr pătrunse de convingerea, că este oportună conferința, atunci ei trebuie să-și dea silința de a face, ca această convingere să străbată în cercuri cât se poate de largi. Noi le vom face serviciul de a rămâne în rezervă, câtă vreme nu se va fi provocat în opiniunea publică un curent hotărât, fie pentru, fie contra conferinței proiectate.

Un singur lucru însă.

„Să nu fie oare venit acum și pentru noi timpul, — dice „Viitorul“, — să ne întrebăm, că fi va consult a sta și mai departe cu mâni

încrucișate față de o situațiune, ce din zi în zi devine tot mai grea“.

Dacă cestiunea se pune astfel, atunci de sine se înțelege, că atitudinea noastră e de mai nainte hotărâtă prin programul, pe care l-am adoptat.

Nu este serios aceea ce dice „Viitorul“.

Ori și ce ni se poate imputa, numai nu, că stăm „cu mâni încrucișate“.

Tot atât de puțin serios este a pune întrebarea, dacă este ori nu „consult“ a păstra și mai departe linia de conduită de până acum.

Ni s'a impus această linie de conduită. Nu din resfățare, ci de nevoie stau Românii în rezistență pasivă față cu dieta Ungariei.

Întrebarea e dar', dacă este ori nu consult să ni se impună și de aici înainte această rezistență, dacă este în interesul Ungariei să fim siliți a urma cu stăruință intensiva lucrare extra-parlamentară, care, urmată până la ultimele ei consecuențe, foarte lesne ar pute să ne ducă la rezultate neașteptate.

Noi credem, că este în interesul statului ungar, ca cel puțin acum, după două decenii, să fim angagiați și noi la lucrarea începută pentru consolidarea stărilor create la 1867. Nu ne-am pute dar' pronunța, decât pentru o conferință, care s'ar întruni anume cu scopul de a produce în cercurile hotăritoare convingerea, că Ungaria ar câștiga mult, dacă ni s'ar da și nouă puțină de a lua parte la viața ei publică.

## Procesul de presă din Arad.

Dilele aceste s'a pertractat în fața curții cu jurați din Arad un proces de presă, care aruncă o viuă lumină asupra stărilor noastre sociale.

În timpul alegerilor dietale din anul trecut o parte dintre Românii din comitatul Aradului s'au unit cu partidul așa numit moderat. Între acestia se afla și dl Ioan Moldovan, fost notar comunal și fost secretar consistorial. Diarul Aradan „Aradi Hirlep“ publică la 1 Iunie anul trecut un articol, în care îl numește pe dl Ioan Moldovan, între altele, „notorius hazaărul“, un notoric vîndător față cu țeara. Simțindu-se insultat prin diatribele cuprinse în articolul publicat, dl Ioan Moldovan intentează proces de presă contra d-lui Ludovic Tiszti, autorul aceluia articol. Dl avocat Dimitrie Nicolits ia apărarea acusatului.

Să vedem acum, cine este acusatul, cine e acusatorul și cine e apărătorul și cum se pronunță curtea cu jurați. —

### Acusatul.

Dl Tiszti e un fost actor, care în urmă a primit sarcina de a redacta un diar din Arad. El nu se bucură de bună reputațiune în cercurile din Arad.

„Nu e nevoie, — dice susținătorul acuzării, — să li se mai arete juraților din Arad, cine e Ludovic Tiszti; nici că voiesce să între în analiza vieții lui private. Nu poate însă să treacă în tăcere, că pe Tiszti, ca om public, nici trecutul lui, nici consecuența principiilor, nici statornicia morală nu-l ridică la înălțime etică, din care ar pute să fie judecător asupra faptelor săvîrșite de alții. Și mai puțin încă în cazul prezent, în care cleampa dela ușa comitetului suprem a constituit resortul principiilor lui politice. E pagubă, — dice el, — să căutăm aschia în ochiul altuia, când poate găsi bârna în al seu propriu. Tiszti a monopolizat în Arad timp îndelungat presa și

a abusat de puterea morală ce-a fost pusă în mîna lui . . . . Susținătorul acuzării e convins, că dacă aceia, pe care acusatul îi numește fanatici ultraști români, s'ar fi lipit cătră partidul inspiratorilor lui, acusatul, care nu de mult era un adorator al partidului opozițional moderat, nu ar fi găsit cuvinte destul de frumoase pentru preamărirea acestor trădători“. (Urări vii în public.)

Acusatul scie și el însuși, că nu poate conta pe simpatiile concetățenilor sei, și de aceea pune cestiunea pe un teren fals și stăruie să fie achitat nu ca om, ci ca diarist maghiar acusat de un Român.

„În timpul activității diaristice de 22 de ani a trebuit să mă expun în frecările aprige ale celor mai deosebite interese și în cele mai înverșunate lupte politice și de partid și astfel, durere, mi-am făcut între oamenii de influență mulți dușmani politici și personali. Acum ei, acuatorii, pleacă din speranță, că ori va fi vinovat L. Tiszti, ori nu, adversarii lui, care se vor afla între jurați, îl vor osândi din curată dușmănie. — Sînt adînc convins, că aceasta e o presupunere îndrăzneată și neîntemeiată a d-lor Moldovani, și în actualul moment, față cu actuala chemare a d-voastre, conștiința d-voastre patriotică respinge insinuarea meschină și neomenoasă, și d-voastre nu veți voi să condamnați în persoana mea pe diaristul patriot numai pentru-ca să înjosiți pe L. Tiszti și să câștigați prin aceasta o satisfacțiune nemărginită lui Moldovan și soților lui“.

Dar' ceea-ce mai ales pune în relief pe omul, care se află pe banca de acuzai, e tupeul cuprins în următoarele cuvinte:

„Domnilor jurați! sînt om cu familie, iubesc, ador pe soția mea și pe copiii mei mîrunți, sînt gata de ori-și-ce jertfă pentru dinșii, — căci ei sînt așa dîcînd singura zală, ce mă mai leagă de viață, — declar cu toate aceste sîrbătorește, că chiar și dacă ar trebui să mă duc de aici la pierdare, tot aș susține, că Ioan Moldovan e un vîndător față cu țara, și vîndătorii față cu țeara sînt toți aceia, care dau năvală asupra constituțiunii maghiare și ca aderenți ai progamului din Sibiu vor să frîngă zalele sancționate ale coroanei sfîntului Stefan și să despartă Ardealul de Țeara-Ungurească!“ (Sgomot și mișcare prelungită în auditor. O parte din public siflează.)

### Acusatorul.

Apărătorul, în loc de a apăra pe clientul seu, le face proces de patriotism Românilor și desfășură un întreg act de acuzare contra acusatorului. Reproducăm din acest act de acuzare cele mai interesante momente.

Unul dintre oamenii aleși ai regimului Bach și Schmerling a fost și Ioan Moldovan, — dice apărătorul, — care în mai multe comune și în urmă și în Șiria (Világos) a sădit sîmînța vrajbei și a făcut, că comuna Világos, care veacuri întregi a fost una, s'a despărțit în două și partea românească a luat numele Șiria.“

„Agitațiunile contra națiunii maghiare au ajuns punctul lor de culminațiune pe timpul, când G. Popa era comite suprem.“

S'a luat atunci la goană tot ceea-ce era Maghiar, și, deși s'a întemplat de mult, mulți dintre d-voastre își vor mai aduce aminte și îmi reamintesc și eu cu adîncă amărăciune ziua, când populațiunea română a comitatului, în mijloc cu figura proeminentă a lui Ioan Moldovan, într'un lung șir de căruțe, cu steaguri române și negre-galbine, manifesta sub ferestrele lui George Popa, ura națiunea română și casa imperială, emitea batjocuri la adresa națiunii maghiare și manifesta pe sub ferestrele patrioților mai distinși.

„După apunerea epocii de aur a lui Popa și în zorile vieții constituționale îl vedem pe Ioan Moldovan tot între agitatorii naționali, făcînd opozițiune față cu tot ceea-ce este Maghiar. În congreagațiuni neagă postulatele constituțiuni inmaghiare și de aceea se dă ordin de arestare contra lui. El grăbește la Viena și se întoarce cu un „salvus conductus“.

El ignorează hotărîrile constituționale ale comitatului, refuză a executa ordine primite dela autorități superioare, și le trimite înapoi, scriind pe ele: „Nu pricep ungurește.“

Din toate aceste rezultă, *quod erat demonstrandum*, că acusatorul este un vîndător față cu țeara lui, căci a servit pe guvernul Schmerling a luat parte la o manifestațiune făcută în onoarea unui comite suprem, a urat casa domnitoare, s'a întors cu „salvus conductus“ din Viena, n'a voit

să execute ordine, pe care le scia ca fiind în contradicere cu legea, într'un cuvînt este un trădător.

### Apărătorul.

Apărătorul e singura figură simpatică în întreaga această dramă politică. Dacă nu a crezut de cuviință să apere pe clientul seu, el avea motivele lui binecuvîntate. Scia, că numai înzadar s'ar trudi să producă simpatii pentru el. Dar' cu atât mai mult s'a preocupat apărătorul de sine însuși, și a profitat de ocaziune spre a se insinua și spre a se recomanda onor. guverne ca om totdeauna gata de a servi cu cea mai deplină căldură cauza patriei mult iubite.

„Dau mulțumită lui Dumneșeu, — dice el, — că eu, ca individ derivat din părinți sîrbi de confesiunea greco-orientală, am avut parte de o astfel de creștere și am trăit mereu în astfel de cercuri, încât am învîțat să îmbrățișez cu însuflețire patria mea, instituțiunile ei politice, literatură și arta ei, să le cultiviez pe cât mă iartă puterile și să stăruie a propaga și între alții acest spirit.“

De sine se înțelege, că un om atât de binecuvîntat nu putea să iee pentru apărarea clientului seu un mai potrivit punct de plecare, decât procesul de presă al „Tribunei“, căci nu se poate lucra mai comod, decât să fii avocat, fiu din părinți sîrbi de confesie greco-orientală, să te însărcinezi cu apărarea unui diarist maghiar și, după-ce te vei fi insinuat ca „bun patriot“, să le dîci juraților maghiari: „Sașii din Sibiu au achitat pe un Român: ar fi oare cu puțință, ca voi să condamnați pe un Maghiar?“

Pentru-ca succesul să fie cu atât mai sigur, el îi prezintă pe Sași ca pe nisce oameni nerecunosători față cu națiunea maghiară, care le-a dat adăpost în țeara ei, și spune cu o rușinoasă îndrăzneală neadevăruri despre unul dintre cei achitați de curtea cu jurați din Sibiu, un vechiu cunoscut, ca să nu dîcem — amic al lui.

### Verdictul.

Verdictul pronunțat de curtea cu jurați din Arad este, pentru toți cei ce vor să o aibă, o dovadă despre superioritatea curților cu jurați față cu tribunalele ordinare.

Dl Ioan Moldovan s'a simțit atins în buna sa reputațiune prin diatribele din articolul scris de dl Tiszti și a făcut proces de presă, pentru-ca să obțină restabilirea bunei sale reputațiuni.

Astfel ni se prezintă cestiunea.

Adevărul este, că numai un om de o susceptibilitate bolnăvicioasă se poate simți serios atins prin nisce cualificări ca cele cuprinse în articolul incriminat. Cualificările de felul acesta sînt foarte obicînuite prin diarele maghiare, și curțile cu jurați din Ungaria ar trebui să se declare în permanență, dacă toți oamenii insultați de diare maghiare ar căuta reparațiune la ele. Aceasta mai ales în timpul alegerilor. De sigur nu reparațiune personală e dar' ceea-ce se caută prin proces. Dl Moldovan nu a fost insultat el singur: insulta a fost adresată unui întreg partid, și întreg acest partid aștepta, ca curtea cu jurați să-i dea reparațiune.

Nici partidul nu a fi cerut însă reparațiunea, dacă autorul articolului nu ar fi fost din întemplantare un om ca dl Tiszti. Dl Tiszti este, precum se vede atât ca om, cât și mai ales ca diarist, cu desăvîrșire compromis, un om atât de stricat cu lumea, încât nu îl mai leagă de viață decât nevasta și copiii: era dar' în interesul moralității publice să se exprime condamnarea publică a unor asemenea oameni în mod autorizat. Și nici că mai încăpea îndoială, că Tiszti va fi condamnat de curtea cu jurați.

A intervenit însă procesul de presă al „Tribunei“ și situațiunea s'a schimbat. Apărătorul și acusatul el însuși a sciut să se profite de situațiunea astfel schimbată și să dea cestiunii o importanță politică, angagiînd pe jurați să facă din verdictul lor o manifestațiune față cu verdictul juraților din Sibiu.

Ce au făcut dar' jurați?

La întrebarea, dacă este ori nu cuprinsă o calomnie în articolul incriminat ei au răspuns cu da.

La întrebarea, dacă este ori nu și o insultă personală în acel articol, ei de asemenea răspund cu da.

Tot cu da răspund și la întrebarea, dacă Tiszti e ori nu autorul articolului plin de calomnii și insulte.

Prin urmare curtea cu jurați din Arad declară, că Tiszti este un calomniator, că el a atins onoarea d-lui Ioan Moldovan.

Prin aceasta i s'a dat d-lui I. Moldovan reparațiunea cuvenită.

Ar urma acum ca să se pronunțe vinovăția calomniatorului, pentru-ca judecătoria să-i poată aplica pedeapsa prescrisă de lege.

Aici curtea cu jurați se oprește însă: dece dintre doi-spre-dece jurați răspund, că nu este vinovat Tiszti.

Ori câtă contradicție ar fi între acest răspuns și cele date la primele trei întrebări, noi îl înțelegem. Jurații au fost simplu de părerea, că acuzatul a s'vârșit, ce-i drept, fapta reprobă de lege, dar' că această faptă nu i se poate imputa, fiindcă el a lucrat după inspirațiunile primite dela alții și mai ales fiindcă, s'vârșind această faptă n'a făcut decât ceea ce se face în toate țările de cei mai mulți dintre diariștii maghiari. Dacă curtea cu jurați din Arad s'ar fi pronunțat pentru pedepsirea d-lui Tiszti, curtea cu jurați din Cluj, de exemplu, ar fi trebuit să funcționeze în permanență, ca să învețe pe redactorii dela „Ellenzék“, „Kolozsvári Közlöny“ și „Magyar Polgár“ la bunăcuviință și la sobrietate de stil. A fost dar' reprobabil Tiszti, dar' s'a achitat diaristul maghiar, i s'a făcut d-lui Tiszti onoarea de a fi luat drept un specimen de diarist maghiar, care nu se sfîșește a striga în fața curții cu jurați: da! trădători sînt toți aderentii programei din Sibiu!

Procesul se încheie cu suma rotundă de 50 florini, pe care dl Moldovan este dator a-i plăti apărătorului pentru osteneala de a-i fi făcut biografia.

#### Morala fabulei.

Deci și prin urmare din cele petrecute se poate trage învățătura, că este un calumniator acela, care ne dă nouă Românilor, că sîntem trădători, dar' că asemeni calomniilor nu se pedepsesc în statul ungar, ci mai virtos li se cuvine celor ce le susțin, nu 30, ci chiar 50 de arginți.

Se mai poate trage învățătura, că încă n'a sosit timpul ca concetățenii nostri maghiari să scie prețul simpatiile noastre.

### Revistă politică.

Sibiu, 12 Februarie st. v.

Proiectul de lege pentru reforma casei de sus s'a primit ieri drept basă pentru desbateră specială cu 233 voturi față cu 157, deci cu o majoritate de 76 voturi, și toate celelalte proiecte de concluse au fost respinse. Dl Tisza n'a pus înzadar toate petritele în mișcare. Și pe deputații croați i-a știut câștiga pentru sine. Acestia au ținut în ziua premergătoare o conferință sub presidența dlui deputat croat Vucotinovic, în care au hotărît, să primească proiectul de lege pentru reforma casei de sus atât în general, cât și în special. Cu privilegiul desbaterii speciale vor cere însă modificarea §-lui 6 în acel înțeles, ca și Croația să fie cuprinsă într'însul. Anume în textul original al acelui § nu se face nici o amintire despre Croația, și prin acceptarea Croației în text voesc deputații croați a satisface poziției Croației. La consultarea aceasta a fost de față și ministrul croat Coloman Bedecovici, și așa se vede, că dl Tisza ear' a promis Croaților munți de aur pentru spriginul lor.

Nu numai lucrurile din Sudan, ci și evenimentele din Asia țin pe Englezi într'o febră perpetuă. Diarele aduc zilnic nouă sciri despre înaintările trupelor rusesci. Se dă că Rușii se află deja imediat la hotarele Afganistanului. Nici chiar unele diare rusesci nu mai tăgăduesc, că la hotarele Afganistanului va să se întempe ceva; afirmă însă, că Rușii nu vor să ocupe statornic nici o parte a teritoriului afganistan. Dacă din cauze strategice ar fi nevoiți a trece hotarele, nu vor să stee acolo nici cu un moment mai mult, decât va fi neîncungiat de lipsă. Asigurările aceste însă foarte puțin pot mângăia pe politiciii din Londra, ei știu din praxa anilor din urmă, cât preț au să pună pe acele și sînt îndreptățiți a fi în privința aceasta pe cât se poate de pesimisti.

Deși cercurile politice din Londra se află din cauza situației în Sudan în cea mai mare desperațiune, opiniunea publică a devenit și mai agitată prin un comunicat al diarului „Times“, în urma căruia Rușii se fi înaintat spre Herat până la Pen-y-deh. „Pall-Mall-Gazette“ încă scie din isvor sigur, că Rușii într'adevăr au înaintat până la Pen-y-deh. Primejdia ciocnirii între Ruși și Afgânistani are să fie atât de amenințătoare, încât Lumsden, președintele comisiei engleze pentru regularea fruntarielor, nevoind a-și expune personalul tehnic, l-a rechemat din părțile amenințate de către Herat. Plenipotențiatul rus Lessar, care a fost trimis din Petersburg la Londra pentru de a negocia, a fost surprins de comunicatele aceste și a declarat, că el nu are nici o cunoștință despre tot lucrul. S'a exprimat chiar într'acolo, că guvernul rus a dat îndrumare generalului Komorow, ca numai atunci să înainteze, dacă din cauze militare ar fi nevoit să o facă aceasta.

E ușor de înțeles, că în urma atâtor calamități, ce s'au încărcat de-asupra capului Englezilor, poziția lui Gladstone e pe cât se poate de critică. Îl învinuiesc pentru căderea Chartum-ului și pentru toate nefericirile, ce le-a adus cu sine situația tristă din Sudan, și tot politiceii cabinetului Gladstone i se atribuie și noul desastru, pe care se pregătește colosul dela răsărit a-l aduce Angliei în Asia de mijloc. Și e posibil, ce procederea Rusiei să fie pentru Anglia un *casus belli*, ear' în sfîrșit se va pune capet dominațiunii engleze în India.

Cu privire la expedițiunea italiană la Marea-roșie s'a dat din partea semi-oficialilor din Roma *quasi* cuvîntul, că prin cele trei expedițiuni, dirizate spre Marea-roșie s'a făcut destul pentru întreprinderile pe acele teritorii; astăzi însă se constată faptul, că se pregătește și provisionarea unei a patra expedițiuni. Trupele italiene dela portu-

rile din Marea-roșie vor fi ridicate la 8000 de oameni. Singur pentru Massauah e prevădută o garnisoană de 400 de oameni, și se dă cu socoteală, că trupele aceste vor fi destinate, de a opera în internul țerii dela Massauah spre Cassala, spre a pute deschide o cale către Chartum, și spre a pute în modul acesta da Englezilor un ajutor direct.

Țiarul „Riforma“ din Roma dăce, că stee lucrul cu Anglia cum va sta, Italia trebuie necondiționat să meargă mai departe și să ocupe provinciile Semchit și Tacca cu locul principal Cassala.

Negoțiantul turcesc din Londra Femipașa a declarat, că Poarta are în înțelesul legilor militare a tuturor națiunilor dreptul, de a pretinde dela guvernul englez, ca oficerii englezi, cari au pre-dat Italianilor portul și orașul Massauah fără nici o rezistență, să fie trași în judecată prin un tribunal deresbel.

Cercurile politice din Berlin sînt de părere, că în curînd se va efectua o pace franceză-chineză.

Țață cu aceste țiarul din Londra „Standard“, care pretinde de a fi informat din parte competentă afirmă, că prin cucerirea Langsonului Chinezii sînt căduți în pozițiunea mai bucuos de a continua războiul, decât a-l sfîrși. Anume ei cred, că Francezii nu se vor pute afirma pentru mai mult timp în părțile aceste ale Tonkingului, și vor fi nevoiți în sfîrșit, a se retrage, fără de a le face Chinezilor vre-o încordare strășnică.

### Correspondențe particulare

ale „Tribunei“.

Dobra, în 8/20 Februarie 1885. \*)

O corespondență apărută în numărul 24 al „Tribunei“, de lîngă Dobra, 26 Ianuarie 1885, care lovesce fără cruțare în preoțiimea din acest tract protopresbiterial, a produs un viu resentiment.

Protopresbiterul tractual s'a aflat dar' îndemnat a convoca preoții și învățătorii tractuali pentru a da răspuns la acea corespondență. La 5 Februarie preoții și învățătorii adunându-se în localul scoalei capitale din Dobra, unanim au dat expresiune reprobării lor față cu acea corespondență, luînd următorul conclud:

Se alege o comisiune de trei în persoanele d-lor Romul de Crainic protopresbiter, Ioan Sîrb paroch și George Susman directorul scoalei capitale din Dobra, cu însărcinarea, ca în numele adunării să conceapă un răspuns la corespondența sus numită, pre care adunarea a priori îl declară de al seu.

În alinea primă a corespondenței se dăce: „Este cunoscut în genere, că ultimul refugiu pentru cei nemulțumiți cu actuala ocîrmuire, este diaristica, derive-se respective nemulțumirea din o parte sau din alta“ etc.

\*) Întărdiată din lipsa de spațiu. Red.

Ei bine, publicul cetitor conform acestui premis fără îndoială va presupune, că acușările ridicate în corespondență în contra „unor preoți“ au avut oare-cari antecedente. Anumit se presupune dela oameni cu bun simț, că numai atunci se vor folosi de „ultimul refugiu pentru cei nemulțumiți“, de diaristică, dacă cei nemulțumiți înainte de ultimul refugiu au cercat și alte mijloace de a îndrepta rîul.

Dar' în gura și peana multora sînt „ultimul refugiu“ apoi sentența ca „alea jacta est“, numai frase, cu cari pot arunca după cum le vine la socoteală.

Căci cum se potrivește a se folosi de „ultimul refugiu“ pe câtă vreme șeful tractual declară în adunarea preoților și învățătorilor, că nu are cunoștință despre abuzurile, ce se atribuie preoților din acest tract.

Apoi a ridica asupra unor preoți acuse atât de grave și încă în „ultimul refugiu“, înseamnă a blama preoțiimea acestui tract și pe șeful tractual.

Reputațiunea, de care s'a bucurat până acum acest protopresbiterat în cele bisericesci, scolare și naționale, este cea mai clară dovadă, că corespondentul a scris sau după informațiuni rîutacioase, sau este însuși malițios, nesocotind, că corespondența cuprinde unele acuse, cari se cualeifică de delict și crime.

Acest protopresbiterat a fost condus până la anul 1869 de repozatul protopresbiter Nicolau de Crainic, care în repețite rînduri a primit dela Preavenerabilul consistor archidieceșan și dela fericitul „Marele Andreiu“ laudatorii pentru buna conducere a protopresbiteratului și putem dăce, că acest protopresbiterat a trecut de model în archidieceșă. Dela anul 1870 până la finea 1883 protopresbiteratul acesta a fost condus de actualul protopresbiter al Devei în calitate de administrator protopresbiterial, care este scris între cei dintăiu protopresbiteri ai archidieceșei.

Apoi întrebăm: este cu puțință, ca corespondentul să blameze un trecut atât de frumos al acestui protopresbiterat? Sau nu cugetă, că lovesce în autoritatea noastră supremă bisericască și în umbra „Marelui Andreiu“, și că trage în noroiu pe doi conducători bine meritați ai acestui tract?

Dar' să continuăm! Poate, că în anul 1884 decînd acest protopresbiterat are un conducător nou, s'a stricat într'atîta?

Răspunsul se poate vedea mai sus, adevăd declarațiunea făcută de șeful tractual în adunarea susmenționată, că n'are nici o cunoștință despre asemenea abuzuri și purtări a unor preoți.

Lauda de sine.... dar' dacă venim a ne apăra de lovituri îndreptate a ne strica reputațiunea și numele cel bun, sîntem datori a arăta starea faptică a lucrurilor. În comitatul Huniadoarei sînt șapte protopresbiterate, pe cari le cunoaștem pe unele mai bine, pe altele mai puțin. Putem dăce însă cu inima liniștită, că dorim din tot sufletul, că în toate acestea protopresbiterate, ba să dea cerul, ca în toate protopresbiteratele din archidieceșă să se desvoalte

### Foița „Tribunei“.

#### D-șoara Agata Bărsescu în Cernăuți.

Cernăuți, 6/18 Februarie 1885.

De puține zile piața teatrului orășean de aici înfățișează seară după seară o priveliște extraordinară: d-șoara Bărsescu joacă în lăuntru, și lumea din oraș și dela țeară se îndesuesc mereu, să o vadă, să o admire.

Nu mai prea scurtă vreme ne este dat să avem parte de asemenea mulțumire prea rară și în măsură așa de mare, cum o aflăm aici zilele aceste în arta dramatică. Și această împregiurare înăpoiază în bună parte interesul pentru celelalte treburi.

Teatrul de aici, destul de spațios, încât de comun se prezintă mai ca deșert, este acum prea îngust pentru a cuprinde mulțimea, ce nisuesce la dînsul. Până către amădă-qi cel de pe urmă loc era vîndut, și care a întărdiat, nefiind prenumărat dela început, nu-i rămîne decât să-și biruiască cu multă anevoință măcar un loc rău de stătut, atât de mare este frecuența și imbulzeala!

Și în adevăr, ea nu este numai cât din curiozitate față cu întâmplări ce nu sînt de toate zilele. Căci cine a vădut odată pe d-șoara Bărsescu pe scenă, mai ales cînd are arareori oca-

siiune de reprezentări ca aceste, acela rămîne răpit de arta ei.

Numele acestei ingenioase artiste tinere, care ca Română face onoare neamului nostru, a luat numai de puțin timp, de cînd aparține teatrului, și asemenea din aîntăiul avînt un sbor sunet în lume de pe scena teatrului de curte din Viena, unde dînsa făcî începutul. Talente mari nu încep cu lucruri mici! Prima ei aparițiune, ca Hero în tragedia „Des Meeres und der Liebe Wellen“ de Grillpalzer, a fost un succes senzațional. De atunci distinsul ei talent a dobîndit succese preste succese, atât la teatrul de curte din Viena, cât și pe scenele din provincii ca oaspe.

În asemenea calitate d-șoara Bărsescu a venit și la Cernăuți, urmînd angajamentului din partea direcțiunii teatrului de aici pentru 6 reprezentații contractate, la care se vor adăuge încă două în urma invitării din partea comitetului teatral.

Scirea despre sosirea celebrei artiste a fost primită cu multă bucurie de toți cari o cunoscău măcar din faimă. Între Români mai cu seamă dînsa era așteptată cu viuă mulțumire, încât fu primită cu entusiasm. Întîmpinată la gară cu salutări de binevenire și cu frumoase buchete din partea societății „Armonia“ (care pe lîngă urmărirea scopului musical, susține aici de doi ani

și o scenă română de amatori) și din partea studenților români din societatea academică „Junimea“, cum și de alte persoane, d-șoara Bărsescu sosi Mercuri la 30 Ianuarie (11 Februarie), fiind condusă dela gară într'un lung șir de trăsură până la hotelul unde intră.

În aceeași zi se serbă după amădă-qi în sala sinodală a reședinței archiepiscopale inaugurarea festivă a societății teologice „Academia ortodoxă“ în prezența unui număr public de ambele sexe, la care frumoasă serbare luă parte și d-șoara Bărsescu cu mămăsa, fiind invitate din partea comitetului. D-sa arăta un viu interes pentru toate, urmînd cu atențiune discursurilor ținute și bine nimeritelor producțiuni din musica bisericească.

A doua zi dorita măeastră a artei dramatice, bineventată cu aplauze frenetice, cununi și buchete, esi pe scenă ca Hero în tragedia „Des Meeres und der liebe Wellen“, în fața unui număr public, care ocupă întreaga casă până la cel de pre urmă loc. Asemenea de plin era teatrul și la reprezentările următoare: „Egmont, Deborah, Kabale und Liebe.“ A cincia zi, după patru reprezentații atât de grele și ostenitoare, d-șoara Bărsescu făcî pauză, după care urmează încă patru reprezentații.

Nu am de scop a da un raport artistic despre strălucitul succes al acestor reprezentații măestre

(încât privesc rolurile d-șoarei Bărsescu), ceea-ce ar cere o peană mai iscusită sau mai dedată în asemenea lucruri. Fie de ajuns a constata numai că faptul, că talentul eminenței tragediane a re-purtat prin ele un adevărat triumf: pe fețele publicului, răpit prin cuvînt și faptă de puterea și înălțimea geniului ei dramatic, nu se cunoașcea alt simțemînt, decât în general cel al admirațiunii, sau în deosebite scene cel al înduioșării până în suflet pîtrungetoare sau cel al uimirii. Aplauzele publicului după fie-care eșire a d-șoarei Bărsescu nu mai voiau să se sfîrșescă.

Scriitorul acestor șire, care avî mai înainte ocașiunea de a vedea două din aceste reprezentări, Egmont și Kabale und Liebe, pe scena teatrului de curte din Viena, poate dăce, că s'a încredințat cu judecată nepreocupată atât despre originalitatea, cât și despre superioritatea d-șoarei Bărsescu în rolul Klärchen din Egmont și cel al Luisei din Cabală și amor.

Cum în aceste, așa și celelalte roluri ale d-șoarei Bărsescu, unde dînsa dominează scena, nu mai veți joc de teatru, ci te simți transportat cu totul în realitate, precum este și jocul. Ca Hero mai ales, dată cu măestrie admirabilă și în acord cu indicațiunile poetului, ne-a rămas impresiunea, că măeastră artistă ajunge culmea dramaticei.

activitate pe toate terenurile, după cum se des-voaltă la noi.

Ca să ne mărginim chiar numai la afacerile scolare, apoi amintim, că noi înm regulat ședințele lunare ale subreuniunii învățătorilor, unde se tratează tot ce încap în cadrul afacerilor scolare. Sîntem în stare a demonstra cu date oficioase, că în special învățătorilor li s'a dat ocaziune a nu se potî plînge de neconsiderare, deoarece- ce la întreprinderea oficiului protopresbiteral în repetite rânduri au fost exmiși panduri spre încasarea salariilor învățătoresci, apoi tipografia noastră „archidieceșană” încă poate arăta, că s'au procurat cărți scolare pentru scoalele din protopresbiterat de către protopresbiterul tractual, și în ședința subreuniunii, șeful tractual le-a dat voie, ca în cas, când directorii locali din ori-ce motive ar întrelăsa ceva, să se adreseze direct către dînsul ca către inspector districtual de scoale.

La adunările generale ale reuniunii învățătorilor din comitatul Huniădoarei (Districtul Devei) totdeauna învățătorii din tractul Dobrei sînt mai bine reprezentați, deși este cel mai mic protopresbiterat în acest comitat; în comitetul reuniunii învățătorilor numărăm afară de protopresbiterul ca președinte al subreuniunii încă trei membri. Dacă starea învățătorilor ar fi atât de tristă, după cum e descrisă de correspondent, ar fi oare cu puțință așa ceva?

Noi nu vom dice „alea jacta est” nici, că: „nici chiar Murșul nu-l poate spăla de rușine etc.” deoarece- ce atari frase nu se potrivesc cu starea noastră de aici, apoi bătrînul Murș ar ave se spele multe rușini, până când ar ajunge se spele și pe cele din protopresbiteratul Dobrei, dar' nu sîntem obișnuiți a ne spăla rufe în public prin urmare și în fața străinilor, și sfătui pe corespondentul, ca pe viitor să mediteze mai bine înainte de a eși în publicitate.

Romul de Crainic, Ivan Sêrb, G. Susman,  
protopresbiter. paroch. direct. scol.

Arad, 10/22 Februarie 1885.

Sala tribunalei din Arad, în 21 Februarie a fost privelisea noiei macule asupra vieții noastre publice.

Curtea cu jurați din Arad a răspuns colegilor din Sibiu.

Astă-vară era vorba, ca partida națională să candideze de deputat în cercul Radnei pe dl Ioan Moldovan, ce însă nu s'a întemplat. La această scire vine „Aradi Hirlap”, leib-jurnalul comitetului suprem, și lipsit de toată pudoarea, ca o furie improașcă insulte și calumnii asupra partidei naționale, care nu s'a cuculit naintea terorismului, ear' pe dl Moldovan, căci cutează a pași cu programa dela Sibiu, îl numesce „notoric trădător de patrie”.

Și cine este acel îndrășneț om, care are cutezanță să stigmatizeze de trădător, pe un popor, care luptă pentru drepturile sale de existență, și pe un membru al seu, pentru-că ia parte în aceea onorifică luptă? Un jurnalist, simbrias, Ovru de origine, căruia „ceru-i casa straița-i masa”, și căruia urîndu-se de bina teatrală, s'a angajat la bina vieții publice. L. Tiszi este numele lui.

După cele câte le-am vădut și le scim nu va pute tăgădui nimeni, că d-soara Bărsescu, care nu aparține teatrului decât abia de patru ani, este un talent extraordinar de tragediană, care promite a deveni o celebritate de prima ordine. Ca Română, fiica colonelului Bărsescu din garda națională în București, dînsa merge poate cu câteva decenii înaintea unui frumos viitor al teatrului nostru național: ca un deget al timpului, unde națiunea noastră e în stare să nască asemenea talente în arta dramatică. Dar' ele trebuiesc cultivate, căci arare-ori se întemplă, ca un geniu să străbată de sine însuși la lumină, ca d-soara Bărsescu.

Juna noastră maestră a dramaticei — adaugem spre o schiță unele trăsuri biografice, după cum sîntem informați din „Gazeta Cernăuților” nr. 37 a. c. — a fost câștigată pentru teatru prin celebrul tragedian Salvini. Acesta, fiind în București, aprinse inima tinerei copile pentru teatru. În casa părintelui ei, Salvini cunoscu din o singură declamațiune talentul dramatic al copilei și se îmbiase a o lua în scoală pentru teatrul italian. Dar' tatăl ei nu voia să audă nimic despre aceasta. Salvini se duce fără a fi câștigat odorul prețuit. Dar' genul teatrului pusese acum stăpînire pe sufletul hotărîrii copile, care nu se mai putea desface de gîndul la teatru, încât părintele ei se vădă în fine silit a

DL Moldovan l'a tras în judecată, și în 21 a. l. c. s'a pertractat acest proces de presă.

Tiszi și-a luat pe Nicolies Döme, pe acel Dumitru Nicolici, pe care l'a crescut asociațiunea aradană română cu stipendiu. Și vipera desmurțită a mușcat simlul nutritor.

Este un fenomen psihologic, în omul decădut simțul urei nedumerite față cu binefăcătorii sei, și earăși fenomen psihologic este, că unde e amușit glasul conștiinței, acolo a intrat ura virtuții. Aceasta s'a vădit în toată nuditatea sa în ziua de 21 Februarie.

Stipendistul român de odinioară, astăzi îmbrăcat în mască de sêrb patriotic, între țipete furibunde și în chipul unei halucinații trece din defensivă la ofensivă contra întregului neam românesc. Stigmatizează „Tribuna” de foie clandestină (zúglap), pe fericitul Butean de tâlhar (rablógyilkos), apoi provoacă direct jurații a-și răsbuna asupra Sibienilor. Achitarea d-lui Slavici o numesce de „eveniment rușinos îndreptat spre defăimarea neamului unguresc”, căci dl Slavici e acel monstru, care „agitează expres pentru însoțirea saso-română spre stîrpirea neamului maghiar. A sosit deci timpul, ca patrioții din Arad să timbreze de nepatriotică hotărîrea juraților din Sibiu. Și aceasta va fi o isbândă strălucită a cauzei maghiare, care trecînd hotarele țerii va străbate departe preste țeri și mări. Este vorba să se enuncie verdictul nu asupra persoanei lui Moldovan, ci asupra partidei naționale române, aceea să se timbreze sus și tare în fața lumii de trădătorie de patrie.”

Și curtea cu jurați s'a pronunțat. Cu 10 voturi contra 2 declară de calunnie articolul in-criminat, cu 7 voturi contra 5 de vătămăre de onoare, și apoi totuși cu 10 voturi contra 2 achitează pe calumniator și vătămător de onoare. Eată „strălucita isbândă” ce va vesti preste țeri și mări dreptatea unguresc.

Dau, las să meargă vestea și la neamul românesc, să scie, că asupra pămîntului îngrășat de sânge românesc s'au ridicat nori grei.

O seamă de oameni, veniți din lume și din țeară au dat năvală asupra păcii și armoniei noastre sociale, și tinđend a rumpe legăturile milenare dintre popoarele țerii, spre a se pute îngrășa din jertfele unei înfricoșate lupte de rasă, declară pe cel mai pacinic și mai vechiu popor din țeară, trădător de patrie.

Înțelesul practic al verdictului din 21 Februarie este, decretarea Românilui de *Vogelfrei* până când voiesce să rămână Român.

Ei bine, frivolitatea parveniților explică această cutezanță, dar' unde este poporul maghiar genuin, în al cărui nume se maculează justiția secolului al 19-lea? Nu se gîndesce nimene la consecințele practice, ce pot isvorî de aici? Nu se gîndesce nimeni, că lipsirea de drept duce naturalmente la civitatea pasivă.

Și dacă poporul genuin maghiar orbit de năluca unei idei fixe ar consimți la toate aceste, atunci nu mai este descendentul acelu popor, care a fost fidelul soț de arme al Românilui în luptele înverșunate, cari sînt scrise cu litere de sânge în istoria patriei.

În cazul acela l'am privi de un bastard al poporului istoric maghiar.

Singuri, fără de dișii, ne-am simți slăbiți, dar' nu nimiciți. Și sîntem siguri, că mai curînd ar fi elementul maghiar absorbit de fluctuațiunile nepăstuirilor aduse de parveniții sei, decît noi, cari în numele domnului sînt ne-am păstra limba și moravurile străbune, precum le-am știut păstra până acum.

Un popor probat în tenacitate nu poate fi șters de un curent efemer, căruia îi lipsesce condițiunea cardinală de existență, moralitatea. Și dacă poate cineva, atunci mai virtos poporul

satisfacă ardentei dorințe a fiecei sale, dându-i consimțământul seu pentru scenă. Astfel tinăra Agata, atunci numai de 16 ani, porni cu muma-sa la Paris, spre a se cultiva pentru teatrul francez.

Pe cale dînsa se opri în Viena, vădă teatrul de curte, și încântată de acesta, numai decăt se decise a rămâne aici. După trei ani de studiu, în care timp se deprinse în limba germană, cultivîndu-se pentru teatru în conservatorul din Viena, d-soara Bărsescu, al cărei talent atrase asupra sa atențiunea încă din scoală, fû angajată pentru teatrul de curte din Viena. Succesul senzațional, ce l'a avut aici dintăiași-dată, e cunoscut. Astfel d-soara Bărsescu a ajuns a deveni o celebritate a teatrului german.

Geniul nu are margini în lume: el nu rămâne limitat de naționalitate. Aflînd nutrimentul seu în sfere mai înalte, el se ridică la aceste, eșind adeseori în afără de cercul, din care e născut.

Asemenea e și cu Româna Bărsescu. Teatrul nostru național este încă prea slab pentru a pute străluci în lumina ei. Ne putem însă mîngăia cu sperarea, că pentru națiunea, din al cărei sîn se pot înălța astfel de talente, se apropie alt viitor.

romănesc poate răspunde la toate aceste, deși cu inimă duiosă dar' liniștit: *alios ego vidi ventos*.

„Pereatul” juraților din Arad este glasul, care trebuie să provoace simțul de conservare și în inimile împetrite, căci în vreme de primejdie și ființele necuvîntătoare se strîng la olaltă, și spre apărare își întorc ascuțitul copitelor către primejditori.

Unul pentru toți.

## Cronica.

Principele de coroană Rudolf a sosit la Pola cu tren separat ieri seară. Orașul a fost splendid iluminat.

\*

Alegerile de deputați pentru sinodul archidieceșan gr-or. pe noul period de 3 ani se vor efectua pentru deputații din cler în 28 Februarie st. v., ear' pentru deputații mireni până cel mult Duminecă în 3 Martie st. v. Cu privire la cei din urmă scrutiniul va fi Joi în 7 Martie st. v.

\*

Asentarea în cercul comandei de întregire al regimentului nr. 31 se va întempla: în Ocna-Sibiului în 2 Martie; în Sibiu, pentru cercul Seliște în 4 și 5; pentru cetatea Sibiu în 6 și 7; pentru cercul central de asentare în 9, 10 și 11; pentru cercul Cisdăiei în 12, 13 și 14; în Noerich în 16 și 17; în Viștea infer. în 19, 20 și 21; în Făgăraș în 23, 24 și 26; în Șercaia în 28, 30 și 31; în Zernești în 2, 3 și 4 Aprilie; în Cohalm în 8 și 9; în Cincu-mare în 11 și 13; în Agnita în 15 și 16; în Ghertan în 18 și 20; în Sighișoara în 22, 23 și 24 pentru cercul Criț; în 25 pentru cetatea Sighișoara; în 28 în Mediaș pentru cetate; ear' în 29 și 30 pentru Șeica-mare.

Pentru părțile, cari se țin de comitatul Sibiului al cercului de întregire 64 e următorul plan: în Mercurea în 30 și 31 Martie; în Sebeșul săsesc în 4 Aprilie pentru oraș și în 7 și 8 Aprilie pentru cerc.

\*

Procesul de presă din Arad a dat privilegiu la interpretări greșite, ce au fost provocate și prin comunicarea eronată a telegramii biroului de corespondență. Dăm la alt loc o dare de seamă a procesului — basată pe rapoarte autentice și detaliate.

\*

Incident pe calea ferată. La gara din Caransebeș s'au deslînțuit 35 de vagoane de bagajiu parte încărcate, parte goale, luncînd pe linia înspre stațiunea Căvaran-Sacul de unde venia trenul de persoane nr. 1. Direcțiunea stațiunii a făcut ca vagoanele deslînțuite să derailizeze și prin aceasta s'a încungiurat o nenorocire mare. Cu ocaziunea derailării s'au sdrobotit total 4 vagoane de greutate. Trenul de persoane care tocmai venia a fost oprit de cu bun timp, dar' prin curățirea liniei de cele 35 vagoane, trenul a întârziat câteva oare.

\*

Un pericol patruped pentru comerțul de bucate al Ungariei. În vechime orașul Abdera a fost părăsit de locuitori pentru inundațiune de broasce. Astăzi comerțul de bucate se vede silit a părăsi piața din Fiume, de unde îl alungă ceata șoarecilor și a cloșanilor, așa încât acest comerț trebuie să se strămute la Triest. Comercianții de bucate spun, că în magazinele din gara Fiumei șoarecii și cloșanii s'au sporit în așa măsură, încât sparg sacii cu bucate și pustiesc transporturi întregi. Neguțătorii francezi și englezi au și căpătat ordin ca să-și expedeze pe viitor marfa preste Triest. Aceasta ar ave influență rea asupra comerțului maritim al Ungariei.

\*

Clerul Greciei. După „Ortodoxul” sînt în Grecia 7 metropoliți, 11 arhiepiscopi și 18 episcopi, a cărora întreținere îi costă pe stat anual 321.019 lei. Numărul bisericilor este 7518 eară al mănăstirilor 168, din cari 23 de călugărițe; din toate mănăstirile sînt rom-cat. 7. În toate mănăstirile se află 2116 monachi și 541 de călugărițe. Veniturile mănăstirilor se urcă la suma de 2.018.892 lei, eară speșele la 1.247.064 lei. Ierarchi rom-cat. sînt: 3 arhiepiscopi și 4 episcopi.

\*

Portul călugăresc oprit. În Geneva a fost arestată o călugăriță franceză pentru-că a purtat costumul călugăresc. O lege opresce purtarea portului călugăresc în Geneva.

## Varietăți.

(Loialitate exagerată.) Loialitatea Englezilor față cu casa domnitoare e renumită, dar' câte odată e chiar exagerată. Odinioară întorcîndu-se regele Carol II la Londra cățiva cavaleri loiali voiau să-l bineventeze cu sângele lor propriu. S'au aședat dar' pe stradă, și-au slobođit sânge din vine și au beut din sângele ce încă evapora în sănătatea regelui lor, ear' apoi — au amețit.

(Drepturile femeilor.) Liga pentru protegierea femeilor, din Paris, a votat următoarea adresă, care s'a trimis camerei depu-

taților Franciei, și care va fi depusă de d. Georges Laguerre, deputat, pe biroul adunării:

Paris, 15 Ianuarie 1885.

D-lor membri ai adunării deputaților,

Domnilor deputați,

Liga pentru protegierea femeilor, în ședința sa de Joi 15 Ianuarie, votînd următoarea rezoluție cu însărcinarea dată nouă de a vi-o trimite, avem onoarea a ne împlini această datorie astfel:

Discuția asupra drepturilor și datorii femeilor a ținut trei ședințe. Liga a votat asupra acestui subiect următoarele concluzii:

Concluzii asupra subiectului: Drepturile și datorii femeilor.

Principii:

Drepturile și datorile fiind corelative, nu se poate face deosebire, din punctul legal de vedere, între bărbați și femei, — ceea-ce e recunoscut prin axioma de drept: Toți Francezii sînt egali înaintea legii.

Copilul se nasce cu drepturi, fără datorii. — Părinții lui și societatea au datoria către dînsul de a-l apăra, — fără nici o deosebire de sex.

— Legea, care opresce pe femei dela exercitarea drepturilor sale naturale și imprescriptibile este o lege usurpătoare și imorală, — în contra căreia revindicarea nu e numai un act de dreptate, ci și un act de moralitate omenească.

Deosebirea din lege între drepturile civile și cele politice, ori căt de întemeiată ar fi în legalitate, e fără temei în ce privesce deosebirea dintre sexe.

Căt despre moralitatea omenească, pentru societatea actuală, — datoria bărbatului, usurpător al drepturilor femeii, e nu numai de a recunoasce egalitatea drepturilor dintre bărbați și femei înaintea legii și a justiției, ci e mai cu seamă și de a întrebuița toată energia și inteligența sa pentru a pute restitui căt mai curînd femeilor toate drepturile lor călcate și usurpate.

— Și bine va fi încă, dacă această dreptate tardivă va face ca el să fie iertat de toate nedreptățile sociale a căror pricină este, precum și de toate suferințele și torturile pe care omeneirea le-a tras apoi, — din pricina sa și a nedreptății legilor.

Prin urmare:

„Liga pentru protegierea femeilor, după discuția urmată, emite și votează următoarea rezoluție, spre a se inscrie în constituție și în codul civil, la articolul 2.

„Toți Francezii, fără deosebire de sex, sînt egali în fața legii, atât în drepturile civile, căt și în cele politice.

„Această rezoluție va fi transmisă prin administrația legii, presei și adunării deputaților.

„Liga pentru protegierea femeilor.

„Total cu unanimitate în ședința de Joi 15 Ianuarie 1885.”

Domnilor deputați, administrația legii are onoarea a vă înainta, după datoria sa această cerere, ca să ajungă imediat la aceia, la care se adresează.

Pentru administrația legii:

Secretar și director-ajutor:

Iules Allix.

Directoare: Luise Barberuse.

La aceste observă „Gonyfil” în „Telegraful”: Și la noi s'au găsit cățiva, cari la ultima revisuire a constituției au propus ca și femeile se fie alegătoare.

N'avem nevoie să mai dovedim că acest curios document va fi trecut de camera franceză, cu toate onorurile cuvenite, la dosarul adunării.

Ca curiositate însă, ne-am cređut datori a da cititorilor nostri acest act.

## Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 24 Februarie n. Casa deputaților. Proiectul de lege privitor la zidirea edificiului erarial pentru ministerul de comerț, agricultură și industrie, precum și anticipația statului de 600,000 fl. pentru scopurile expoziției din Budapesta s'au primit. A urmat apoi desbaterea specială asupra proiectului de lege despre reforma casei magnatilor.

Londra, 24 Februarie n. În casa de jos guvernul declară că a primit dela ambasadorul rusesc asigurarea, că faima despre înaintarea Rușilor spre Herat e neîntemeiată, și că ar fi neonest de a face un astfel de pas cătă vreme sînt pendente negoțările, și ar fi o nebulie, pentru-că prin aceasta s'ar sumuța Afganistan-ul asupra Rusiei.

În casa de sus Salisbury a insinuat un vot de blam în contra cabinetului.

Shanghai, 24 Februarie n. Corăbii franceze crucișează înaintea gurei Yantsekiangului. Dela corăbiile chineze desertează oameni.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.